

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2015

Marking Scheme

Hungarian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION 2015

HUNGARIAN HIGHER LEVEL

MAGYAR NYELVŰ MEGOLDÓKULCS

I. RÉSZ

(30 pont / 100 pont)

Válaszoljon a következő kérdésekre!

1. a, Magyarázza meg, mit jelent az „intelem” szó! **(1 pont)**
Az 1. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: az „intelem” szó azt jelenti, hogy oktató, erkölcsi célzatú figyelmeztetés, főleg veszélytől, káros hatástól való óvás.

b, Magyarázza meg, mit jelent a „kortünet” szó! **(1 pont)**
Az 1. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „kortünet” szó azt jelenti, hogy egy adott korszakra jellemző jegyek.

c, Magyarázza meg, mit jelent a „negédes” szó! **(1 pont)**
Az 1. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „negédes” szó azt jelenti, hogy mesterkélt magatartás vagy modor.

d, Magyarázza meg, mit jelent a „tromfol” szó! **(1 pont)**
A 6. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „tromfol” szó visszavágást jelent.

e, Magyarázza meg, mit jelent a „spontaneitás” szó! **(1 pont)**
A 6. bekezdésben található szó saját szavaival kifejezve: a „spontaneitás” szó azt jelenti, hogy ösztönösség, közvetlenség.

2. Mit választottak a 2013-as év szavának az Oxford Dictionaries kiadói? **(5 pont)**
Válasz az 1. bekezdésben: Az Oxford Dictionaries kiadói a 2013-as év szavának a selfie-t választották.

3. Miért tartják sokan veszélyesnek a trendet, miszerint okostelefonnal dolgozni ma már profi fotósnak sem szűgyen? **(5 pont)**
Válasz a 2. bekezdésben: Azért tartják sokan veszélyesnek ezt a trendet, mert egyre több képzett fotográfus válik munkanélkülivé; a világszerte számolatlanul készített képek döntő többsége viszont korántsem a pillanat ihletettségével, a kompozíció kimunkáltságával, eredetiségével hívja fel magára a figyelmet.

4. Miért mondhatjuk, hogy Ansel Adams amerikai fotográfus intelme aktuálisabb, mint valaha? **(5 pont)**
Válasz az 1. bekezdésben: Azért mondhatjuk, hogy Ansel Adams amerikai fotográfus intelme aktuálisabb, mint valaha, mert a világ fulladozni látszik a fényképek áradatában – csak a Facebookra naponta 350 millió fotót töltenek fel. Mert Ansel Adams szerint „a »géppuska-módszer«, vagyis ha a fotós rengeteg negatívot készít, s

abban bízik, hogy az egyik majd csak jó lesz, végzetes hatású a komoly eredményekre nézve.”

5. Benkő Imre fotóművész a cikkben azt állítja, „nagyon felhígult a fotóhoz való viszony”. Fejtse ki, egyetért-e ezzel az állítással vagy sem! **(5 pont)**

A szöveg 5. bekezdése alapján adott válasz: Benkő Imre szerint „nagyon felhígult a fotóhoz való viszony”, egyetérttek, mert / Nem, nem értek egyet, mert...

6. „[P]ontosan a pillanatról, a múltó percek szépségéről marad le. Nem képes magába szívni a jelent, nem beszél azokkal, akik vele együtt élik át ugyanazt az illékony mesét.” Fejtse ki erről az álláspontról a véleményét! **(5 pont)**

A szöveg 3. bekezdése alapján adott válasz: A szerző állításával – miszerint „pontosan a pillanatról, a múltó percek szépségéről marad le. Nem képes magába szívni a jelent, nem beszél azokkal, akik vele együtt élik át ugyanazt az illékony mesét.” – egyetérttek, mert... / Nem, nem értek egyet, mert...

A II. és III. részben elérhető pontok az alábbi szempontok szerint oszlanak meg:

- 1. Megértés** – A válaszadó megérti a kérdéseket és tudja, miként válaszoljon rájuk. – **30%**
- 2. A válasz koherenciája** – A válaszadó releváns és megfelelő ismeretanyagot használ jól strukturálva és világosan kifejtve. – **30%**
- 3. Nyelvi képesség** – A válaszadó nyelvhasználatában megfelelően kompetens ahhoz, hogy tisztán és összefüggően kifejtse nézeteit. – **30%**
- 4. Nyelvhelyesség** – Nyelvi és helyesírási szabályok. – **10%**

II. RÉSZ

(30 pont / 100 pont)

Kommentár

A szöveg alapján kommentálja az alábbiakat minimum 100 szóban!

„ [A] képek elfogyasztják a valóságot”.

A minimum 100 szóban tisztán, érthetően kifejtett saját vélemény.

Lehetséges irányok:

Azért mondhatjuk, hogy „ a képek elfogyasztják a valóságot”, mert:

– A világ fulladozni látszik a fényképek áradatában: csak a Facebookra naponta 350 millió fotót töltenek fel naponta, az elmúlt egy-két évben több mint 35 millió selfie-t tettek fel az Instagramra, (1. bk);

– A világszerte számolatlanul készített képek döntő többsége viszont korántsem a pillanat ihlettségével, a kompozíció kimunkáltságával, eredetiségével hívja fel magára a figyelmet. Az sincs rendben, amikor „az emberek az ételüket fotózzák az étteremben ahelyett, hogy ennének; lekapják a Mona Lisát ahelyett, hogy megnéznék” (2. bk);

– *Aki ugyanis kényszeresen kattogtat, és próbálja dokumentálni a hétköznapokat vagy élete valamely jeles eseményét, pontosan a pillanatról, a múltó percek szépségéről marad le. Ezek a fotók, másoknak készülnek, nem céljuk, hogy közelebb hozzák egymáshoz a szereplőket, hogy a valóságot mutassák, csupán annyi, hogy minél vonzóbbak legyenek. Nem vetnek fel kérdéseket, egyszerűek, önmagukért vannak, beszűkítenek. Aztán lehet lájkolni. (3. bk);*

– *Tagadhatatlan, hogy egy fotó nem elsősorban a technikai feltételeknek köszönhetően lesz jó, hatásos, de – tromfolnak mások – a gondolatot, a koncepciót nem helyettesítheti a spontaneitás. Márpedig egyre kevesebben gondolkodnak el az exponálógomb megnyomása előtt (6. bk);*

– *„A kamera maga a gyógyír és a kór, egyszerre eszköze a valóság birtokbavételének és elsorvasztásának.” (7. bk)*

III. RÉSZ

(40 pont / 100 pont)

Esszé

Tisztán, érthetően és világosan megírt esszé.

1. lehetőség

Minden, amit szépnek látok, növeli lelkem világosságát. Erősebb, jobb, istenibb vagyok tőle. (Gárdonyi Géza)

Egyéni válasz minimum 300 szóban.

vagy

2. lehetőség

Az a leggazdagabb, akinek a legkevesebbre van szüksége. (Szókratész)

Egyéni válasz minimum 300 szóban.

